

Sjónlistir, tónlist og handverk 12 ára kjarni
Grunnþættir menntunar og meginreglur Hjallastefnunnar

Læsi	Meginregla 1 - Börn og foreldrar	Heilbrigði og velferð	Meginregla 2 - Starfsfólk
<p>Barnið:</p> <p>kynnist fjölbreyttum miðlum og myndmáli,</p> <p>kynnist fjölbreyttum hljóðfærum og tónheimum,</p> <p>kynnist fjölbreyttri menningu og menningarverðmætum,</p> <p>kynnist grunnhugtökum listgreina,</p> <p>æfist í að fara gætilega með verkfæri og nýtir sér einfaldar leiðbeiningar,</p>	<p>Skólanum er ætlað að mæta hverju barni eins og það er og virða og viðurkenna ólíkar þarfir þess, valfrelsi og áhuga og hlúa á víðfeðman hátt að velgengni þess. Til þess að það megi verða þarf að vera öruggt að barnið fái tækifæri til að þroskast á eigin forsendum með því að rækta hæfileika sína og styrkleika. Það er því mikilvægt að öll börn fái tækifæri til að vera í sköpunarmætti sínum í sínu námi, því þar fer fram mikil og græðandi sjálfvinna og sjálfsskoðun.</p>	<p>Barnið:</p> <p>æfist í að umgangast efni, áhöld, verkfæri og hljóðfæri af varkárni og virðingu,</p> <p>æfist í að beita líkamanum rétt,</p> <p>tekur þátt í umræðu og samvinnu,</p> <p>tekur sjálfstæðar ákvarðanir,</p> <p>sýnir umburðarlyndi og hefur jákvæð viðhorf í samvinnu,</p>	<p>Allt starfsfólk skal æfa sínar bestur hliðar í samskiptum við börn og fjölskyldur þeirra. Brothættar og óvarðar sálir ungra barna verðskulda ekkert nema hið besta og á jákvæðni að grundvalla öll samskipti Hjallstefnukennara við börnin.</p>

hlustar sig inn í umhverfið og rýmið.			
Jafnrétti	Meginregla 3 - Umhverfi	Sköpun	Meginregla 4 - Efniviður
<p>Barnið:</p> <p>kynnist list og tónlist frá mismunandi menningarheimum,</p> <p>kynnist list án landamæra,</p> <p>kynnist ádeilulist í baráttu fyrir mannréttindum,</p> <p>fær örvun í víðsýni, umburðarlyndi og gagnrýninni hugsun í gegnum skapandi vinnu.</p>	<p>Með kjörnuðu og skýru umhverfi myndast jafnvægi í starfsumhverfi barnsins sem gerir það viðráðanlegt og skiljanlegt. Þannig mætum við öllum börnum. Sjónrænn hávaði má ekki vera til staðar þannig að börnin geti náð að hvíla í sjálfum sér og sköpunarkrafti sínum.</p>	<p>Barnið:</p> <p>fær hvatningu til að nýta sér fjölbreyttan efnivið í listsköpun sinni,</p> <p>fær hvatningu til að nýta sér ólík hljóðfæri og hljóðheim í tónlistarsköpun sinni,</p> <p>nýtir sér eigin kunnáttu í sköpun sinni,</p> <p>er forvitið og óhrætt við að fara nýjar leiðir í tónlistarsköpun og myndsköpun sinni,</p> <p>er sveigjanlegt í samspili með öðrum börnum,</p>	<p>Efniviður er valinn út frá sköpun, en til viðbótar er leitað eftir náttúrulegum efniviði eftir föngum. Það er mikilvægt að börn handfjatli fremur tré en plast og snerti fremur léreft og striga heldur en gerviefni. Meðhöndlun á opnum efniviði (sem er ekki með fyrirfram innbyggðum lausnum) heldur huga barna vakandi og hvetur þau til nýjunga og frumkvöðlahugsunar.</p> <p>Klisjur í skólastarfi hafa sömu neikvæðu afleiðingarnar og klisjur hvar sem er; þær búa til og viðhalda hefðbundnum hugarrömmum. Kennari verður</p>

		er sveigjanlegt í samvinnu með öðrum börnum, er hvatt til að sýna frumkvæði.	að vera á varðbergi, því að gömul hugmynd, framkvæmd aftur og aftur án tilbreytingar, umhugsunar og fjölbreytni, verður auðveldlega að klisju.
Sjálfbærni	Meginregla 5 - Náttúra	Lýðræði og mannréttindi	Meginregla 6 - Samfélag
<p>Barnið:</p> <p>getur skapað úr endurnýjanlegum efniviði,</p> <p>kynnist afleiðingum af eigin vistspori og hnattrænum áhrifum þess,</p> <p>er hvatt til að nýta sér umhverfið til sköpunar,</p> <p>æfist í nýtni og nægjusemi.</p>	<p>Námsferli í náttúrunni sjálfri er mikilvægt lögmál sem börn eiga að fá tækifæri til að tengja sig við og þar sem náttúrulegar afleiðingar lærast, s.s. ógnarafl náttúrunnar sem ber að virða, líf og dauði, gætni og yfirvegum og umhirða.</p>	<p>Barnið:</p> <p>er örvað í að tjá skoðanir sínar og tilfinningar í listsköpun sinni,</p> <p>æfist í virðingu fyrir sjálfu sér og öðrum,</p> <p>tekur virkan þátt í samræðum um ferli handverkisvinnu, listsköpunar og tónsköpunar,</p> <p>tekur virkan og uppbyggilegan þátt í gagnrýni á eigin verkum og annarra barna,</p> <p>æfist í umburðarlyndi og víðsýni í gegnum verk annarra</p>	<p>Hjallastefnunni er ætlað að þjálfa aga og hegðun á jákvæðan og hlýlegan hátt, en um leið ákveðinn og hreinskiptinn. Með nákvæmni og festu verður taminn vilji, leiðin til öryggis og frelsis fyrir öll börn, í rósemi og friði innan skólasamfélagsins og síðar til ábyrgðar þátttöku í lýðræðisþjóðfélagi.</p>

		með ólíka lífshætti, siði og skoðanir, kynnist samstöðu og víðsýni í gegnum samspil og samvinnu.	
--	--	---	--

Sjónlistir 12 ára kjarni

Hæfniviðmið	Leiðir	Kynjanámskrá	Mat	Námsgögn
		Lota 1 - Agi Lota 2 - Sálfstæði Lota 3 - Samskipti Lota 4 - Jákvæðni Lota 5 - Vinátta		

Við lok 12 ára kjarna. Barnið:	Barnið:	Lota 6 - Árcæðni Barnið:		
<p>getur notað mismunandi efni, verkfæri og miðla á skipulagðan hátt í eigin sköpun,</p> <p>getur nýtt sér grunnþætti myndlistar í eigin sköpun,</p> <p>getur tjáð skoðanir eða tilfinningar í eigin sköpun með tengingu við eigin reynslu,</p> <p>getur unnið hugmynd frá skissu að lokaverki bæði fyrir tví- og þrívíð verk,</p> <p>getur unnið út frá hugmynd,</p>	<p>fylgir innri rödd og lærir að tjá sig án orða,</p> <p>þjálfar litablöndun,</p> <p>skapar eigin myndverk með virkjun ímyndunarafsisins,</p> <p>tekur þátt í umræðum um myndlist,</p> <p>fær tækifæri til að þenja eigin mörk og getu í skapandi ferli,</p> <p>þróar hæfni í teikningu, málun, klippiaðferðum og leirmótun,</p> <p>vinnur ýmis tví- og þrívíð verk út frá formfræði,</p>	<p>L1, agar sig í umgengni við verkfæri, pappír og efni sem og frágang,</p> <p>L2, vinnur sjálfstætt og æfir sig í jákvæðri tjáningu um sjálft sig og önnur börn,</p> <p>L3, æfir sig í að vinna að myndverki í para-/hópavinnu og æfir samstöðu og umburðarlyndi,</p> <p>L4, æfir skýr skilaboð og jákvæða orðræðu þegar barnið setur öðrum mörk í samvinnu,</p>	<p>bein endurgjöf frá kennara,</p> <p>þátttaka í myndlistasýningum,</p> <p>markmiðabundið námsmat í námsframvindu í Mentor,</p> <p>námsmat Agi, Sjálfstæði, Samskipti, Jákvæðni, Vinátta og Árcæðni - Kynjanámskrá í Mentor</p>	<p>vaxlitir</p> <p>vatnslitir</p> <p>blek</p> <p>þurrpastel</p> <p>olíupastel</p> <p>pappír af ýmsum toga</p> <p>leir</p> <p>skæri</p> <p>lím</p> <p>tímarit fyrir úrklippur</p>

<p>listakonu/-manni eða kveikju við eigin listsköpun,</p> <p>getur beitt hugtökum og heitum sem tengjast aðferðum verkefna hverju sinni,</p> <p>getur fjallað um eigin verk og verk annarra í virku samtali við aðra nemendur,</p> <p>getur þekkt og notað hugtök og heiti sem tengjast lögmálum og aðferðum verkefna hverju sinni,</p> <p>getur þekkt og gert grein fyrir völdum verkum listamanna. Lýst þeim og greint á einfaldan hátt yrkisefnið og lýst þeim aðferðum</p>	<p>myndbyggingu og litafræði,</p> <p>tekur þátt í umræðum um stefnur og strauma í myndlist, rannsakar og býr til kynningar sem það kynnir fyrir hópnum,</p> <p>getur notað mismunandi efni, verkfæri og miðla á skipulagðan hátt í eigin sköpun.</p>	<p>L5, sýnir einlægni, umhyggju og nærgætni í vinnu með öðrum börnum, t.d. í gerð vinkonu-/vinamynda,</p> <p>L6, tekur áhættu til að stuðla að þróun skapandi hugsunar og ímyndunarafls.</p>		
--	--	--	--	--

<p>sem beitt var við sköpun verksins,</p> <p>getur gert grein fyrir og fjallað um ýmsar stefnur myndlistar með því að bera saman stíla og tímabil tiltekinna verka og sett þau í það menningarlega samhengi sem þau voru sköpuð,</p> <p>getur greint á einfaldan hátt áhrif myndmáls í nærumhverfi sínu,</p> <p>getur greint og fjallað um áhrif myndmáls í umhverfinu og samfélaginu,</p> <p>getur gert grein fyrir margvíslegum tilgangi myndlistar og hönnunar.</p>				
--	--	--	--	--

Tónlist 12 ára kjarni

Hæfniviðmið	Leiðir	Kynjanámskrá	Mat	Námsgögn
<p>Við lok 12 ára kjarna. Barnið:</p>	<p>Barnið:</p>	<p>Lota 1 - Agi Lota 2 - Sálfstæði Lota 3 - Samskipti Lota 4 - Jákvæðni Lota 5 - Vinátta Lota 6 - Árcæðni</p> <p>Barnið:</p>		
<p>getur greint og valið hljóðfæri og hljóðblæ við hæfi í tónsköpun og hlustun,</p> <p>getur beitt eigin rödd á viðeigandi hátt í ólíkum raddverkum og söng, bæði í eigin verkum og annarra,</p> <p>getur notað einföld tæki og forrit til að taka</p>	<p>syngur daglega með hópnum sínum,</p> <p>syngur reglulega á tónfundum,</p> <p>æfir dagskrá laga og spilar á skólahljóðfæri,</p> <p>flytur tónlistardagskrá með söng og hljóðfæraleik fyrir</p>	<p>L1, þjálfar hegðun og framkomu,</p> <p>L2, æfir framsögn og sjálföryggi í gegnum söngtexta, samsöng og framkomu,</p> <p>L3, kynnist fjölmenningu og ólíkum þjóðernum í gegnum hlustun á fjölbreyttri tónlist,</p>	<p>bein endurgjöf frá kennara,</p> <p>þátttaka í tónlistarviðburðum,</p> <p>markmiðabundið námsmat í námsframvindu í Mentor,</p> <p>námsmat Agi, Sálfstæði, Samskipti,</p>	<p>orff-hljóðfæri</p> <p>ýmis ásláttarhljóðfæri</p> <p>hljóðfæri f/bílskúrsband</p> <p>hljóðkerfi</p> <p>tölva</p> <p>söngtextar</p> <p>hljóðfælar með ólíkri tónlist, þ.á.m.</p> <p>heimstónlist, sígildri tónlist, íslenskri tónlist o.fl.</p>

<p>upp, skrásetja og setja saman eigið hljóð- eða tónverk,</p> <p>getur tekið þátt í samspili eða samsöng með öðrum og flutt og túlkað eigin verk eða annarra með viðeigandi hætti fyrir áheyrendur og skrásett það,</p> <p>getur greint ólíkar stíltegundir, myndað sér skoðun á þeim og rökstutt hana,</p> <p>getur greint og útskýrt samhengi tónlistar og ólík tónlistarstílbrigði og tengt við þá menningu sem hann er sprottinn úr,</p> <p>getur greint og að einhverju marki metið</p>	<p>foreldra og aðstandendur,</p> <p>spinnur í bílskúrsbandi,</p> <p>semur raftónlist og hljóðblander á þremur rásum, í það minnsta,</p> <p>hlustar á fjölbreytta tónlist af ólíkri menningu,</p> <p>hefur kynnst einföldu hrynmynstri og áherslum í gegnum söng og hreyfingu.</p>	<p>L4, æfir gleðisöngva,</p> <p>L5, sýnir umhyggju og kærleik með því að syngja fyrir leikskólabörn, ellilífeyrisþega og á foreldramorgnum,</p> <p>L6, æfir kjarkinn sinn og kraftinn í samsöng, á tónfundum og á tónleikum</p>	<p>Jákvæðni, Vinátta og Árcæðni - Kynjanámskrá í Mentor</p>	
---	---	---	---	--

og endurskoðað eigin sköpunarverk og annarra barna í tónlist af samngirni.				
--	--	--	--	--

Handverk 12 ára kjarni

Hæfniviðmið	Leiðir	Kynjanámskrá	Mat	Námshögn
		Lota 1 - Agi Lota 2 - Sálftæði Lota 3 - Samskipti Lota 4 - Jákvæðni Lota 5 - Vinátta Lota 6 - Árvæðni		

Við lok 12 ára kjarna. Barnið:	Barnið:	Barnið:		
<p>getur útskýrt hugmyndir sínar með því að rissa upp málsetta vinnuteikningu,</p> <p>getur valið og notað á réttan hátt helstu verkfæri og mælitæki,</p> <p>getur lesið einfalda teikningu, smíðað eftir henni og unnið eftir hönnunarferli frá hugmynd að lokaafurð,</p> <p>getur lýst hvernig tæknin birtist í nánasta umhverfi þess og almennt í samfélaginu,</p> <p>getur greint þarfir í umhverfi sínu og rætt mögulegar lausnir,</p>	<p>vinnur undir leiðsögn kennara síns,</p> <p>æfist í að skissa hugmyndir sínar og nota teikningarnar í framleiðslu verksins,</p> <p>vinnur verkefni með tilheyrandi verkfærum,</p> <p>fær að vinna út frá eigin sköpunarkrafti eins og kostur er,</p> <p>fær að hafa skoðun á útfærslu og frágangi verkefna sinna,</p> <p>aðstoðar við frágang.</p>	<p>L1, beitir sér í öguðum vinnubrögðum í umgengni við verkfæri,</p> <p>L2, æfir sig í að taka sjálfstæðar ákvarðanir varðandi verkefni sitt,</p> <p>L3, æfir sig í samskiptum við önnur börn og sýnir umburðarlyndi og þolinmæði í vinnuferlinu,</p> <p>L4, velur að tala um vinnu sína og annarra af jákvæðni,</p> <p>L5, tekur að sér að hjálpa vini eða vinkonu og þiggja hjálp,</p>	<p>bein endurgjöf frá kennara,</p> <p>markmiðabundið námsmat í námsframvindu í Mentor,</p> <p>námsmat Agi, Sjálfstæði, Samskipti, Jákvæðni, Vinátta og Árcæðni - Kynjanámskrá í Mentor</p>	<p>Undirstöðuverkfæri fyrir trésmíðar, s.s. sög, hamar, naglar o.fl.</p> <p>Efniviður til smíðagerða, helst endurnýttur,</p> <p>Undirstöðuverkfæri til textílgærðar, s.s. saumnál, skæri, vefspjald, textíllitir o.fl.</p>

<p>getur gert grein fyrir uppruna og notagildi þess efniviðar sem notaður er,</p> <p>getur valið efni út frá umhverfissjónarmiðum og sagt frá kostum þess að nota efni úr nærumhverfi,</p> <p>getur sýnt góða nýtingu þeirra efna sem unnið er með,</p> <p>getur beitt líkamanum rétt við vinnu sína og sýnt rétta notkun hlífðarbúnaðar,</p> <p>getur gert grein fyrir mismunandi tegundum handverks og notað nokkur hugtök sem tengjast greininni.</p>		<p>Ló, æfir kraft, virkni og frumkvæði í vinnubröðgum, samvinnu og verkefnavali og -útfærslu.</p>		
--	--	---	--	--

